

OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARININ YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYARLI EĞİTİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

¹Dr. Yıldız GÜVEN - ²Dr. Fatma ŞAHİN

¹M.Ü. A.E.F. Temel Eğitim Bölümü, Öğretim Görevlisi

²M.Ü. A.E.F. Temel Eğitim Bölümü, Doçent

ABSTRACT: This study was aimed to establish the usage and the value of microcomputers as an educational tool in preschools getting the views of administrators. 87 administrators were sampled from preschools located in the city of Istanbul. The results showed that 87.06% of administrators indicated the computers as very necessary tools for teaching while 12.93 % found them unnecessary or not very necessary. Only 2.29% of administrators saw their schools well equipped and 35.64% quite equipped in terms of computer technology and programs. The reasons why the rest of them can not use computers in their schools were asked and they mostly indicated the financial problems as causes. The amount of time given to children per day for computer based education was differed according to the age of children. For instance: while 74.42% of small-group was used computers mostly 5-10 min. per day; 68.00% of middle - group and 71.42% of elder group were used approximately 15-30 min. per day. The way of working with computers of children independently or under supervision of an adult was asked to the administrators. The answers were as shown: only 18.51% of small group, 25.64% of middle-group and 35.72% of elder-group were let to study independentl. The location of computers in preschools were as follows; 11% of were in administrators' office, 21% of them were in the classes and 50% were in special computer rooms.

I. GİRİŞ

Gelişen teknoloji ile birlikte okulöncesi eğitimde bilgisayarların kullanımı ve bilgisayar destekli eğitim her geçen gün önem kazanmaktadır. Bir çok okulöncesi kurumda bilgisayarlar çoğunlukla sekreteryal işlemler için kullanılırken, çok az kurumda çocukların eğitimi için kullanılmaktadır. Halbuki gelişmiş bir çok ülkede bilgisayar destekli eğitim, eğitimin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Ülkemizde okulöncesi kurumlarında bilgisayar kullanımının yaygın olmamasının çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Bu sebeplerden biri okullarda bilgisayar sistemini kurmanın oldukça pahalı olmasıdır. Okula alınacak bilgisayar ve programların özellikleri neler olmalı?, sınıfta nasıl kurulmalı?, çocuklar nasıl gruplara ayrılmalı? gibi. Öyleyse bu masrafa değer mi? Bu şartlara göre değişmektedir. Bir okul için karşılanabilecek bir miktarken, diğerine aşırı

gelebilmektedir. Bir bilgisayar almadan önce büyük bir bilgisayar firmasına uygun donanım ve software programları için danışılmasında fayda vardır. Bilgisayar satın alınırken, iyi bir bilgisayarın çok fonksiyonlu ve genişletilebilen bir sistem olması önemlidir. Çünkü bilgisayar çok hızlı gelişen bir teknolojidir. Bu gelişmeleri kendi bilgisayarımıza ihtiyaç duydukça ilave edebilmemiz gerekmektedir[1]. İkincisi, Türk eğitim sistemine uygun olarak okulöncesi için hazırlanmış programlar çok azdır. Yabancı dildeki programlar hem çocuklar için hem de eğitimciler için problemler oluşturmaktadır. Diğer bir sorun da bilgisayarların nereye yerleştirileceği ve çocuklara ne kadar süre ile ve nasıl uygulanacağı hakkında yeterli bilgilerin olmamasıdır.

Bilgisayarların ve bilgisayar destekli eğitimin okulöncesi kurumlarında verimli olarak uygulanabilmesi yönetici ve öğretmenlerin tutumlarına bağlıdır. Öncelikle yöneticinin bilgisayar destekli eğitimin önemine inanması ve öğretmenlere bu konuda imkanlar sağlaması gerekmektedir.

Bilgisayarlar artık çok küçük yaşta çocuklar tarafından kullanılabilir. Okuma bilmedikleri için üzerinde tuşlar yerine resimli büyük düğmeler olan bir klavye yapılmıştır. Son senelerde 5 yaşın altındaki çocukların kullanımına yönelik bir çok programlar da geliştirilmiştir. Örneğin bunların birinde sağ, sol, alt, üst gibi kavramlar müzik ve renkli grafikler eşliğinde çocuklara öğretilmektedir.

Okulöncesinde Logo kolaylıkla kullanılabilir ve çeşitli avantajları olan bir programdır. Logo Seymoure Papert tarafından geliştirilmiştir. Logo nasıl düşüneceğimizi öğrenmek için kullandığımız bir dildir. Özellikle çocukların bilgisayarı yaratıcı bir şekilde kullanmalarını sağlamak için oluşturulmuştur. 4 yaş ve üzerindeki çocuklar Logo'yu kullanabilmektedirler. Ayrıca normal ya da üstün zekalı olup da çevreleriyle iletişim yetersizliği içinde bulunan çocuklar da bu programı kullanabilmektedirler[2,3].

Bilgisayarlar okulöncesi eğitimde çeşitli kavramların geliştirilmesine ve geleneksel eğitimin desteklenmesine yardımcı olmaktadır. Bu tür eğitime bilgisayar destekli eğitim denilmektedir. Bu bakışta bilgisayar bir öğrete makinası, öğretmenin yardımcısı ya da görsel-işitsel bir aygıttır[4].

Okulöncesi Kurumlarında Bilgisayar Destekli Eğitim Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

1- Çoğu okul öncesi çocuk okuyamaz ve pek çok ilkokul düzeyi çocuk sınırlı okuma yeteneklerine sahiptir. Bu nedenle programlar sınırlı yazılı komutlar içermelidir. Bununla birlikte okuma öncesi çocuk için farklı geri bildirim yöntemleri tasarlanmalıdır. Bunlar basit gülümseyen yüzler, başlarını evet ya da hayır olarak sallayan yüz ya da robotlar, yangın görüntüleri ve ses efektlerini içermelidirler. Bu geribildirim çocuklar tarafından doğru bir şekilde anlaşıldığı bilinmelidir.

2- Okul öncesi çocuklarda neden-sonuç kavramları oluşmaktadır. Programlar bu büyümeyi desteklemeli ve çocukların eylemlerini sonuçlarla açık bir şekilde ilişkilendirerek onların öğrenme süreçlerini zedelememelidir.

3- Çocukların motor yeteneklerini geliştirir. Bilgisayar oyunları karmaşık klavye kullanma yeteneklerini gerektirir. Bu oyun programlarında çocuklar tepkilerini kolay girebilmelidirler.

4- İyi bilgisayar programlarıyla gerekli tekrar sağlanarak çocukların öğrenmesine yardımcı olunmalıdır.

5- Okul öncesi için programlar çalıştırması kolay olmalıdır.

6- Çocuklar kolayca sıkılabilirler. Programlar, onların öğrenilecek olana ilgilerini doğrudan yönlendirmeyen ilgisiz grafik, renk, ses vb. arınmış olmalıdır[5,6].

Tüm BDE programlarında yukarıdaki özellikler dikkate alınmalıdır. Bunun ötesinde hepsinin amaçları ve öğrete stratejileri değişiktir. Ancak her program en az aşağıdaki kategorilerden birine ya da birkaçını içermelidir: alıştırma ve pratik, öğretici, simülasyon ve keşif/oyun. Bu kategorilerin bilinmesi öğretmenin doğru seçimler yapmasında yardımcı olacaktır.

Bilgisayar programları içerisinde en yaygın kullanılan türü alıştırma ve pratiktirlerdir. Bunlar öğretmen için diğer pek çok programdan daha kolay anlaşılabilirlerdir. Örneğin çeşitli programlar basit sayma pratikleri sağlar. Biri, ekranda sıfırdan dokuza kadar nesne yerleştirir ve çoğunun sayısını yazmasını ister. Çocuk doğru cevap verirse gülen bir yüz ve sayı gözükür. Yanlış cevap verirse kızan bir yüz gözükür ve ardından sayının doğrusu görüntülenir[4].

Bilgisayarlar Sınıflarda Kurulurken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

1-Temsili görünüm (simülasyon) çocukların görünümünü çok rahat bir şekilde kavrayabilecek ve öğrenebilecek şekilde olmalıdır. Çocukların yaşına göre, programın içindeki değişkenlerin sayısı belirlenmelidir. Çocuğun yaşı ne kadar ufaksa, değişkenlerin sayısı o kadar az olmalıdır. Burada tek bir strateji izlemek uygun değildir. Her zaman aynı stratejiyi takip etmek, inandırıcı ve ikna edici değildir. Fakat yine de yaşları ufak olan çocuklara çok fazla miktarda strateji uygulamak o çocukların üstesinde gelemeyecekleri bir şeydir[7].

2-Oyunlar materyaller üzerine kurulmalıdır. Bu materyaller suni durumlardan daha çok düşünmeyi teşvik etmelidir. Oyun çevrenin içinde oluşan kavramlardan oluşmalıdır. Eğlence amaçlı bilgisayar oyunları, öğretici oyunlardan daha az karmaşık olmalıdır, yani daha basit olmalıdır. Bu oyunlar hem işbirliğini hem de rekabeti içermelidir. Oyuncular aktif birer katılımcı olmalıdırlar, fakat dönüş için çok uzun süre beklememelidirler. Oyunda zorluk derecesi seçenekleri bulunmalıdır. Bu çocuğun yetenek kazanmasına ve o yeteneğini geliştirmesine yardımcı olmalıdır. Geri bildirim çok açık olmalı ve mantıksal hatalarla ilişkili olmalıdır[8].

3-Bilgisayar programları uygun geribildirimler vermelidir. İleriki yaşlarda çocuklara yanlışlarda cevap vermemek de bir geri bildirimdir. Çünkü yanlışa cevap vermek öğrencinin zamanını harcar ve dersin gidiş hızını keser. Bu program için en uygunu, cevap vermemektir. Doğru cevap için, bir sonraki soruya geçmek için en iyi ödüldür. Fakat, daha kompleks programlarda çocuğun hatasını basitçe açıklayan bir bölümün olması uygundur.

4-Geribildirim değeri de önemlidir. En iyi/en etkin geribildirim olduğu birkaç düzey vardır. Birinci düzeyde, basit bir sözel mesaj ya da resim bulunur, ve program henüz tanımlanır, ikinci düzeyde daha etkili bir ödülle karşı karşıya gelir. Üçüncü düzeyde öğrenci, aktivitenin içine bizzat katılır, üçüncü doğru çözen öğrenci kendi dizaynını kendi yaratmaya teşvik edilir. Dördüncü düzeyde, geribildirim, aktivitenin içinde var olur. En iyi geribildirim düzeyi hangisi? Her türün önemli ve özel durumlar içermesine rağmen, en iyi

geribildirim, eğer program, Piaget'in "sosyal bilgi" dediği şeyi öğretiyorsa, (örneğin harflerin ismi), çocuğa doğru cevap öğretilmeli, gösterilmelidir. Eğer program mantıksal-matematiksel bilgi gelişimini hızlandırıcı şekilde hazırlanmışsa, program öğrenciye cevabı keşfetmesini söylemelidir. Bunu sorularla ve gösterilen grafiklerle sağlamalıdır[9]

5- Çocuklar bilgisayar çalışmalarında 2 ve 3 kişilik gruplar halinde ayrılmalıdır. Tek bir çocuk, ancak özel projelerinde örneğin şarkı yazarken ve daha fazla yoğunlaşması gerektiğinde yalnız bırakılabilir. Çeşitli çizelgeler kullanılabilir. İlk başlarda çocuğun anlaması için kullanım zamanları biraz uzatılmalıdır.

Bir anaokulunda bilgisayar etkinlikleri serbest zaman saatinden önce yapılmalıdır. Öğrencilere yardım etmede gönüllü anne ve babalar günde birer saat öğrencilerle bire bir ilgilenebilirler Böylece çalışmalar daha etkin hale gelir [10].

Yarının Sınıfları

Günümüzde anlamlı ve kalıcı öğrenmenin sağlanabilmesi için artık çok metodlu eğitimin yaygınlaşması gerektiğine inanılmaktadır. Çünkü her öğrencinin daha kolay ve daha zevkli öğrenebileceği bir yöntem vardır. Bilgisayarlar da bu yöntemlerden biridir. Bilgisayarlar sınıf içinde olursa öğrencilerin bir kısmı da onunla çalışarak öğrenebilmektedir. Öyleyse bilgisayarlar bir bilgisayar odasında ya da idarecinin odasında değil sınıf içinde yer alması gerekmektedir.

Gelişmiş ülkelerde sayıları giderek artmakta olan geçmişin ve geleceğin bulunduğu sınıflar bulunmaktadır. Bunların sayıları şimdilik çok azdır. Öğretmen, okuma-yazma çalışması yaparken, orta sınıflarda öğrencilerin bir kısmı öğretmeni dinlemekte, bir kısmı da hayal kurmaktadır. Buraya kadar gördüğümüz her şey çok tanıdık geliyor. Oysa arka sıralarda farklı bir şeyler görülüyor; hemen duvarın karşısında yan yana yerleştirilmiş iki bilgisayar vardır. Her bilgisayarda bir çocuk çalışmaktadır[11].

Piaget çocukların çamurla oynayarak öğrendiğini belirtmiştir. Maddelerin birbirleriyle uygunluğu: Yumuşak kumun ve akışkan suyun karışımından çamur gibi yapışkan bir maddenin oluşması gibi. Fakat modern dünyada çoğu çocuk doğal çevreyi yeterince öğrenememek gibi önemli bir probleme sahiptir. Piaget'in "geç-gelişim" diye adlandırılacak olan araştırmasında, çamur oyununda pek bir şey geliştiremeyen ya da geliştirememiş olan çocuklar vardı. Bilgisayar böyle bir durumda geliştirici bir faktör olarak en büyük gücünü gösterir.[12,13].

Problem

Bilgisayar destekli eğitim ve bilgisayarın çeşitli alanlarda kullanımı her geçen gün artmaktadır. Teknoloji tahmin edilemeyecek bir hızla ilerlemektedir. Bu nedenle çocukların bu teknolojiye ayak uydurabilmesi ve karşılaştıkları problemleri kolayca çözebilmesi için eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir. Bilgisayar henüz yetişkinlerin bile yeni karşılaştıkları ve bir çok yetersizlikleri olduğu bir konudur. Halbuki gelecekte şu anki çocukların çoğu bilgisayar ve yeni teknolojik araçlarla çalışacaklardır. Bu nedenle bilgisayarların artık okulöncesi dönemden başlanarak verilmesi gerekmektedir.

Bilgisayar destekli eğitime geçilirken yönetici ve yetişkinlerin kafasında çeşitli sorular bulunmaktadır. Bilgisayarlar çocukların sosyal ilişkilerini zayıflatır mı?, bilgisayarı ne kadar süre ile kullanılmalıdır?, bilgisayar sınıfta mı yoksa başka bir yerde mi olmalı?, Bilgisayar programlarının dili önemli midir?, Çocuklar bilgisayarla kendi başlarına mı? yoksa bir yetişkinle birlikte mi çalışmalı gibi. Bu konulardaki araştırmaların yetersiz olması problemimizi oluşturmaktadır.

Amaç

Okulöncesi dönemde bilgisayar destekli eğitime yöneticilerin bakışı ve yöneticilerin bilgisayar destekli eğitimdeki uygulamalarını araştırmamız ana amacımızı oluşturmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

- 1- Yöneticilerin bilgisayar destekli eğitimi ne derece önemli bulmaktadırlar?
- 2- Yöneticiler kendilerini ve okul imkanlarını bilgisayar destekli eğitim için ne derece yeterli bulmaktadırlar?
- 3- Okullarda bilgisayar destekli eğitimin verilememesinin nedenleri nelerdir?
- 4- Yöneticiler okullarındaki çocuklara bilgisayarı ne kadar süre ile kullanıdıkları?
- 5- Okulöncesi kurumlarda çocuklar bilgisayarı kiminle kullanmaktadırlar?
- 6- Okulöncesi kurumlar programları nereden temin etmektedirler?
- 7- Okulların kullandıkları programların dilleri nelerdir?
- 8- Kurumlar bilgisayarları okulda nerede tutmaktadırlar?

II.YÖNTEM

Araştırma tarama modeline uygun yapılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul ili sınırları içerisindeki orta ve üst düzey sosyoekonomik düzeydeki okulöncesi kurumların 87 yöneticisi oluşturmuştur.

Verileri Toplanması

Araştırmamızın verilerini okulöncesi kurumlarının yöneticileri için hazırlanan anketlere verdikleri cevaplardan elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Yöneticilerin ankete verdikleri cevaplar istatistik olarak değerlendirilmiş, Sonuçlar frekans ve yüzde dağılımlar olarak verilmiştir.

III.BULGULAR VE YORUM

Araştırma sonucu elde edilen veriler aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmamıza katılan yöneticilerin okulöncesi kurumlarına göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.,

Tablo 1:Araştırmanın yapıldığı Okulöncesi Eğitim Kurumlarının bağlı oldukları kuruluşlar

	Frekans	%
M.E.B. Resmi	27	31,04
M.E.B. Özel	35	40,22
S.S.Y.B.	19	21,83
Universite	6	6,89
Toplam	87	100,00

Tablo 1’de araştırma yapılan okul yöneticilerinin bağlı oldukları kuruluşlar gösterilmiştir. Bu verilere göre %31,04’ü MEB resmi, %40,22’si MEB özel, %21,83’ü SSYB, %6,89’u üniversitelere bağlı okul yöneticileri oluşturmaktadır.

Tablo 2: Yöneticilerin Okulöncesinde Bilgisayarı Gerekli Bulup Bulmama Durumları

	Frekans	%
Çok gerekli	27	31,77
Gerekli	48	55,29
Az gerekli	8	8,24
Gereksiz	4	4,70
Toplam	87	100,00

Tablo 2’de görüldüğü gibi bilgisayar destekli eğitimi yöneticilerin %31,77’si çok gerekli, %55,29’u gerekli, %8,24’ü az gerekli, %4,70’i gereksiz bulmaktadır.

Tablo 3:Yöneticilerin Buldukları Kurumlarda Bilgisayarların Yeterlilik Durumu

	Frekans	%
Çok yeterli	2	2,29
Yeterli	31	35,64
Az yeterli	35	40,23
Yetersiz	19	21,84
Toplam	87	100,00

Tablo 3’de ki verilere göre Bilgisayarlar araştırma yapılan okulların %2,29’unda çok yeterli, %35,64’ünde yeterli, %40,23’ünde az yeterli, %21,84’de yetersiz olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Okulöncesi Kurumlarında Yöneticilerin Bilgisayar Kullanmayı Bilme Durumları

	MEB Resmi		MEB Özel		SSYB		Univ. rsi.	
	Freka ns	%	Freka ns	%	Freka ns	%	Freka ns	%
Evet	4	14,28	21	61,76	7	35	1	20
Hayır	24	85,72	13	38,24	13	65	4	80
Top.	28	100,00	34	100,00	20	100	5	100

Tablo 4’de görüldüğü gibi yöneticilerin bilgisayar bilme oranları MEB resmi okullarında %14,28, MEB özel okullarında %61,76, SSYB kurumlarında %35, Üniversitelere bağlı okullarda %20’dir.

Tablo 5: Okulöncesi Kurumlarında Bilgisayar Destekli Eğitimin Uygulanamamasının Temel Nedenleri

	Frekans	%
Gerekliliğine İnanmama	8	9,19
Öğretici elemanın olmaması	11	12,65
Okulumuzun maddi durumunun yetersizliği	38	43,68
Velilerin maddi durumunun yetersizliği	18	20,69
Velilerin gerek duymaması	1	1,14
Uygun eğitim programlarının olmaması	11	12,65
Toplam	87	100,00

Tablo 5'de okulöncesi kurumlarında bilgisayar destekli eğitimin uygulanamamasının sebepleri gösterilmiştir. Buna göre %43,68 ile okulların maddi durumlarının yetersizliği, %20,69 ile velilerin maddi durumlarının yetersizliği, %12,65 ile öğretici elemanların azlığı, %12,65 ile uygun programların olmaması gelmektedir.

Tablo 6: Bilgisayarların Çocuklara Günde Kullanılma Süresi

	Küçük grup		Orta grup		Büyük grup	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
5 - 10 dak.	20	74,08	6	24	2	7,15
15 - 30 Dak.	4	14,82	17	68	20	71,42
35 - 60 Dak.	1	3,70	2	8	4	14,28
Diğer	2	7,40	-	-	2	7,15
Toplam	27	100,00	25	100	28	100,00

Tablo 6'daki verilere göre bilgisayarların günde çocuklara kullanım süreleri küçük grupta en fazla(%74,08) 5-10 dakika; orta grupta en fazla(%68) 15-30 dakika; büyük grupta en fazla (%71,42) 15-30 dakika olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Okulöncesi Kurumlarında Çocuklar Bilgisayarı Kiminle Kullanıyorlar?

	Küçük grup		Orta grup		Büyük grup	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
Tek başına	5	18,51	6	25,00	10	35,72
Sınıf öğr. ile	12	44,44	7	28,00	8	28,57
Prog. satan. Firma Yetkilisi	1	3,72	2	8,00	1	3,57
Özel bir bilgisayar öğretmeni ile	9	33,33	10	40,00	9	32,14
Toplam	27	100,00	25	100,00	28	100,00

Tablo 7'de okuldaki bilgisayar ile çocukların kiminle kullandıkları gösterilmektedir. Buna göre küçük grupta %44,44 sınıf öğretmeni ile, %33,33 özel bilgisayar öğretmeni ile, %18,51'i kendi başına; orta grupta, %40'ı özel bilgisayar öğretmeni ile, %28'i sınıf öğretmeni ile, %25'i kendi başına; büyük grupta, %35,72'i kendi başına, %28,57'si sınıf öğretmeni ile, %32,14'ü özel bilgisayar öğretmeni ile çalışmaktadır.

Tablo 8: Okullar Bilgisayar Programlarını Nereden Temin Etmektedirler?

	Frekans	%
Satıcı firmalar...	28	62,23
Velilerden	4	8,89
Yurt dışından...	11	24,45
Diğer	2	4,43
Toplam	45	100,00

Okulların %62,22'si programları satıcı firmalardan, %24,45'i yurt dışından, %8,89'u velilerden elde ettikleri tablo 8'de görülmektedir.

Tablo 9: Okullarda Bulunan Bilgisayar Programlarının Dili ve Sayısı

	Dili		Sayısı	
	Frekans	%	Frekans	%
Türkçe	17	60,72	78	27,95
İngilizce	11	39,28	201	72,05
Toplam	28	100,00	279	100,00

Tablo 9'da görüldüğü gibi programların %60,72'si türkçe, %39,28'i İngilizcedir.

Tablo 10: Okullarda Bilgisayarın Yeri

	Frekans	%
Sınıf içinde	9	21,42
Yönetici odasında	5	11,91
Özel bilgisayar odasında	21	50,01
Diğer	7	16,66
Toplam	42	100,00

Tablo 10'da görüldüğü gibi bilgisayarlar %21,42'si sınıf içinde, %11,91'i yönetici odasında, %50,01'i özel bilgisayar odasında bulunmaktadır.

IV.SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada okulöncesi eğitim kurumlarının yöneticilerinin bilgisayar destekli eğitime bakışları ve okulların bilgisayar konusundaki imkanları değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve önerilen aşağıda özetlenmiştir.

1- Araştırma yapılan 87 okul yöneticisinden %87,06'sı çok gerekli ve gerekli bulurken, % 12, 93'ü az gerekli ve gereksiz bulmaktadır. Bu sonuçlar da bilgisayar destekli eğitimin artık büyük bir kesim tarafından kabul edildiğini göstermektedir. Ancak araştırma sırasındaki izlenimlerimize göre çoğu okulöncesi kurumda bir ya da iki bilgisayar bulunmakta ve bunlar da sekreteryal işlemler için kullanılmaktaydı. Bu görüşümüzü yöneticilerin bilgisayar konusunda kurumlarını ve öğretmenlerini yeterli bulup bulmadığı konusundaki görüşlerinden elde edilen veriler de desteklemektedir. Yöneticiler kurumlarındaki bilgisayarların yeterliliği konusunda % 62,07'si yetersiz bulmakta, sadece %2,29'si kendilerini çok yeterli bulmaktadır. Bir çok ülkede olduğu gibi bizim ülkemizde de eğitim kurumlarımızda ekonomik ve diğer sebeplerden dolayı bilgisayar eğitiminin yeterli yapılamadığı görülmektedir. Yine araştırma sonuçlarına göre MEB'na bağlı özel okul yöneticilerinin %61,76'sı; MEB'na bağlı resmi okul yöneticilerinin %14,28'i; SSBY'na bağlı kurumların yöneticilerinin %35'i; Üniversitelere bağlı okulların yöneticilerinin %20'si bilgisayar kullanmayı bilmektedir. Bu sonuçlar da okullarda bilgisayar sistemlerinin kurulmasının ekonomiye dayandığını göstermektedir. Okullarda bulunan bilgisayarların da sadece %3,66'sı eğitim amaçlı kullanılmaktadır. Eğitim amaçlı kullanılan bilgisayarlar da son bir yıl içinde kullanılmaya başlanıldığı saptanmıştır. Bu sonuçlar artık ülkemizde okulöncesi kurumlarda da bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitime yeterli kaynak, zaman ayrılması ve gerekli önemin verilmesi gerektiğini göstermektedir.

2- Okullarda bilgisayar destekli eğitime yer verilmeyişinin en önemli sebepleri arasında (%65,33) okul ve velilerin maddi yetersizlikleri gelmektedir. Daha sonra ise sırayla eğitim programlarının yetersizliği(%21,33), eleman yetersizliği(%13,33), bilgisayar destekli eğitimin gerekliliğine inanmama(%9,33) gelmektedir. Ülkemizde velilerin maddi yetersizliği bilgisayar eğitimi ile doğrudan bağlantılı bulunmaktadır. Çünkü bir çok okulöncesi kurumun kendi bilgisayarları, programları, elemanları yeterli olmadığı için bu eğitimi özel firmalara yaptırmaktadırlar[13]. Bilgisayar eğitimi yapan firmalar, bilgisayarları, programları ve elemanları ile birlikte okullara giderek belirli bir süre çocuklara eğitim vermektedirler. Tabii bu da bir ücrete tabii olmaktadır. Ekonomik problemi olan ailelerin çocukları bu eğitimi alamamaktadır. Ayrıca bu sistem eğitim felsefelerine de aykırı olmaktadır. Çünkü diğer eğitimleri olduğu gibi bu eğitimi de sınıf öğretmeni yapmasında fayda vardır.

3- Çocuklara bilgisayar kullanma süresi açısından bakıldığında küçük grupta büyük çoğunluk(%74,08) günde 5-10 dakika, orta grubun(%68,00) ve büyük grubun(%71,42)'si günde 15-30 dakika çalışmalarına izin verilmektedir.

4- Küçük grubun %18,51'i, orta grubun %25,64'ü, büyük grubun %35,89'unun kendi başlarına çalışmasına izin verilmektedir.

Bilgisayar destekli eğitimin bir amacı da çocukların bireysel çalışmalarını geliştirmektir.

Bu sonuçlar çocukların bireysel çalışmasını destekleyici niteliktedir.

5- Okullar kullandıkları programların %62,22'sini firmalardan, %24,44'ünü yabancı ülkelere getirtmektedirler. Programların sadece %60,71'i Türkçe olduğu tespit edilmiştir. Bu da ülkemizde eğitime yönelik programların geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Yabancı dildeki programları çocuklar tek başlarına kullanamamaktadırlar. Yanlarında programı açıklayan bir yetişkinin olması gerekmektedir. Bu da çocukların bireysel çalışmasına engel olmaktadır. Yabancı dilde hazırlanmış olan programlar bizim eğitim sistemimiz ile tam bir paralellik göstermemektedir. Bunun için de bilgisayar destekli eğitim amacına ulaşamamaktadır. Bu tür programlar yabancı dil eğitimi için kullanılabilir.

6- Bilgisayarlar okulların %50'sinde özel bilgisayar odasında, %11'i yöneticinin odasında, sınıflarda ise sadece %21'i bulunmaktadır. Halbuki eğitim amaçlı bilgisayarların sınıf içinde bulunmasının ve çocukların istedikleri zaman kullanabilmeleri gerekmektedir. White Okulöncesi kurumlarda bilgisayarların sınıf içinde olması gerektiğini belirtmiştir[11].

V-KAYNAKÇA

- [1] Dwyer, D.C., Ringstaff, C., Sandholtz, J.H.(1991). Changes in Teachers' Beliefs and Practices in Technology- Rich Classrooms. **Educational Leadership** 48(8),45-52
- [2] Watson, P.G.(1987). **Using the Computer in Education**. University of Washington. New Jersey: Educational Technology Publication.
- [3] Wilkinson, A.C.(1983). **The educational Technology Series Classroom Computers and Cognitive Science**. New York: Academic Press.
- [4] Watson, J.A & Nida, R.E.(1986). Educational issues concerning young children and microcomputers: Lego with Logo? **Early child Development and care**. Vol.23.pp.299

- [5]Shade, D.D& Watson., J.A(1987) Microworlds, mother Teaching Behavior and Concept Formation in the Very Young Child.**Early Child Development and Care** 28.97-114.
- [6]Wills, J.L., Johnson, D.L. ve Dixon, P.N.(1983).
Computers: Teaching Learning.
Dilithium Press.
- [7]Sendov, B., Stanchev, I.(1987).**Children in the information Age Oppotunities for creativity, innovation and new activities.** Second International Conference Sofya, Bulgaria, 19-23 May. Pergaman press.
- [8]Clements, D.H.(1983).**Microcomputers in Early Education: Rationale and Outline for teacher Training.** Kent Ohio: Kent State University
- [9]Zajonc, A.C.(1984). Computer Pedagogy Questions.
Concerning the New Educational Technology.84(4), 569-577.
- [10]Clements, D.H ve Gullo, D.F.(1985). Effects of computer programming on young Children's Cognitions. **Journal of Educational Psychology.**5, 287-301.
- [11]White, B.& Hartwitz, P(1988). **Computer Microworlds and Conceptual Change.**pp. 51-69 London
- [12]Papert,S.(1987). **A creative of Technocentrism in Thinking About the School of the Future.** MIT. Cambridge Ma.02139.USA
- [13]Koraltürk, S.(1997).**İstanbul'daki Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Eğitimde Bilgisayar kullanımının Tespiti ve Yöneticiler ve Öğretmenlerin Bilgisayara karşı Tutumlarının İncelenmesi**(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul. Marmara Ün.